

De informateurs van de Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Mheer, 11 mei 2023

Onderwerp: *Inspiratie voor coalitieakkoord inzake behoud erfgoed ensembles.*

Geachte heer Schrijen en mevrouw Dassen,

Zeer tot mijn spijt ben ik gisteravond niet in de gelegenheid geweest aanwezig te zijn tijdens de inspiratieavond voor het coalitieakkoord in Sittard. Graag wil ik u via deze weg alsnog enige inspiratie meegeven ten voordele van erfgoed ensembles die onze provincie zo bijzonder maakt.

Ik schrijf u deze brief als fervent behartiger van het Limburgs monumentaal erfgoed en als medeigenaar van een beeldbepalend Rijksmonument in het heuvelland. Deze is al eeuwenlang in particulier opengesteld eigendom en beheer van onze familie. Niet anders dan bij veel andere erfgoed ensembles in onze provincie. Het zijn deze eigenaren die als “dienaren” dit erfgoed zo goed en zo kwaad als het kan door de eeuwen heen met enige bevoogenheid beschermen en instandhouden. Naast de identiteit voor haar omgeving en een positieve bijdrage aan de sociale cohesie in dorpsgemeenschappen met haar verenigingsleven, zorgt het voor een uitzonderlijke beleving van haar bezoekers. Opengestelde erfgoed ensembles dragen in hoge mate bij aan kwalitatief toerisme, een van de belangrijke pijlers van de Limburgse economie. Ook zijn het samen met de omliggende beschermde natuurwaarden waardevolle onderdelen van ons unieke cultuurlandschap.

Wij hebben de afgelopen periode veel steun ervaren van de provincie bij het redden van ons monumentaal erfgoed. Delen daarvan stonden op instorten door ernstige aantasting van ongedierte. Zonder deze dankbare steun waren wij genoodzaakt het monument voor het eerst in haar eeuwenoud bestaan “los te laten”. Veel authenticiteit en historie zou daarbij teloor zijn gegaan.

Op dit moment staan veel eigenaren van monumentaal erfgoed voor een nog grotere en wellicht onmogelijke opgave. De toenemende nieuwe belastingdruk in box 3 vanuit Den Haag (huurinkomsten, vermogensrendementsheffing) voor particuliere beheerders van dit erfgoed, leidt er vandaag de dag toe dat ingezette middelen voor instandhouding niet renderen. De huidige wet- en regelgeving behandelt een publieke eigenaar anders dan een particulier. Er is dan ook sprake van een “beheerdersongelijkheid”. In ons geval betreffen bijvoorbeeld de huurinkomsten uit ons monumentaal vastgoed meer dan 50% van onze totale inkomsten. Deze inkomsten worden voor de volle 100% ingezet voor het onderhoud en behoud van ons erfgoed. De extra belastingdruk en de flink gestegen restauratiekosten de afgelopen 2 jaar, maakt het ons onmogelijk reserves op te bouwen voor eventuele grotere restauraties in de toekomst. Ook de ons opgelegde beschermde natuurwaarden (Natura 2000) op ons landgoed, zullen leiden tot lagere inkomsten en hogere kosten. Natuurwaarden die door de generaties voor ons en de huidige, gekoesterd zijn en die nu door anderen geclaimd worden.

Afgezien van de motivatie, zal het u duidelijk zijn dat op deze wijze particuliere erfgoed eigenaren niet meer in staat zijn de broodnodige reserves op te bouwen voor een verplichte co-financiering van mogelijke restauratie subsidies van de provincie. Als wel, dan is er het probleem dat restaureren kosten (in dood “kapitaal” als hout en stenen) zijn en geen investering. Renderende investeringen zijn broodnodig voor toekomstig duurzaam behoud. Om nieuwe economische dragers te realiseren, zullen na een kostbare restauratie voor veel particulier eigenaren weinig tot geen middelen overblijven. Enkel het renderend vermogen van monumentaal erfgoed, ten behoeve daarvan, zal er voor zorgen dat beter duurzaam

onderhoud zal plaatsvinden voor een nog mooier Limburg. Op langere termijn zal dit zelfs leiden tot minder noodzakelijke restauraties en dus (provinciale) subsidies.

De inspiratie die ik u wil meegeven is, naast handhaving van bestaande eventueel verbeterde restauratiesubsidies, de mogelijkheid te onderzoeken voor het oprichten van een soort provinciaal maatschappelijk verantwoord "erfgoed en landschap ondernemersfonds". Dit zou analoog als bij de diverse Brightlands financierings mogelijkheden een revolvering fonds kunnen worden, waar erfgoedondernemers met een goedgekeurd businessplan laagrentende leningen kunnen verkrijgen. Samen met de provincie zouden hier o.a. de Stichting Elisabeth Strouven Fonds, het Liof, Visit Limburg en de Coöperatie Erfgoed Limburg bij betrokken kunnen worden.

Naast een landelijk rechtsgelijkheid in box 3 voor erfgoed, zal een provinciaal monumentenbeleid met visie op de toekomst er voor zorgen dat dit soort erfgoed ensembles gewaarborgd blijven voor de maatschappij en kunnen de lasten van instandhouding opgebracht worden.

Alvast dank voor uw overdenking in deze.

Met vriendelijk groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Diederik de Loë', with a long horizontal stroke extending to the right.

Diederik de Loë

Kasteel Mheer

Dorpsstraat 6

6261 NJ Mheer